

Projectplan

Groot onderhoud

Burgermeester

Verstratenlaan

Beuningen

DECEMBER 2025

Colofon

Tekst	en Dr.
Productie	Bureau Schenkeveld Visstraat 1, 4101 AC Culemborg 0345 – 534 245 / 06 – 283 078 31 bureauschenkeveld@gmail.com
Opdrachtgever	Talen-Zuid, Nijmegen
Contactpersoon	van Talen-Zuid van Talen-Zuid van Talen-Zuid
Versie	16 december 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
1. Algemene informatie	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 Projectnaam	5
1.3 Locatie	5
1.4 Karakteristiek	6
1.5 Aanvrager	6
2. Werkzaamheden en planning.....	7
3. Verbodsbepalingen	7
3.1 Verbodsbepaling	7
3.2 Belang.....	7
3.3 Diersoort	7
4. Ecologische inventarisatie: achtergrond	8
4.1 Methode.....	8
4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens	8
4.3 Locatie inventarisatie	8
5. Ecologische inventarisatie: resultaten.....	8
5.1 Kauw	8
5.2 Koolmees.....	8
5.3 Gierzwaluw.....	9
5.4 Gewone dwergyleermuis	10
6. Effecten	11
6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit	11
6.2. Effect werkzaamheden: kwantiteit.....	11
6.3. Effect werkzaamheden: monitoren.....	11
7. Maatregelen	11
7.1 Preventieve maatregelen.....	11
7.2 Tijdelijke maatregelen.....	12
7.3 Permanente maatregelen.....	12
Kauw	12
Gierzwaluw.....	12
Gewone dwergyleermuis	12
Plaatsing en haalbaarheid	12
7.4. Locatie maatregel	12
7.5. Effectiviteit maatregel	13
7.6. Afhankelijk derden	13

7.7 Uitvoering maatregel: monitoren.....	13
8. Alternatieven.....	13
8.1 Alternatieve locatie.....	13
8.2 Alternatieve inrichting	13
8.3 Alternatieve werkwijze	13
8.4 Alternatieve planning.....	14
9. Gunstige staat van instandhouding	14
9.1 Staat van instandhouding	14
9.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding.....	14
9.3 Zorgvuldig handelen	14
10. Wettelijk belang	15
11. Literatuur	15

Bijlagen

1. [REDACTED] 2025: Faunaonderzoek complex 20581583 Beuningen
2. [REDACTED] 2025: Quick scans flora en fauna Planmatig onderhoud 2026 Talen Zuid B.V.; bureau Schenkeveld, Culemborg.

1. Algemene informatie

1.1 Inleiding

Talen-Zuid B.V. uit Nijmegen is voornemens om, in opdracht van Woonwaarts, vier woningen in Beuningen (kavel 20581583) te renoveren. Onderdeel van het plan is om werkzaamheden te verrichten aan onder andere het dak en de spouw van het woonblok.

Omdat de renovatie ingrijpend van aard is en diverse gebouwdelen – met name de kap en spouw – toegankelijk en mogelijk bewoond zijn door dieren, werd ingeschat dat effecten op beschermde soorten reëel aanwezig zijn. Daarmee bestond het vermoeden dat verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk overtreden zouden worden. Bureau Schenkeveld is daarom gevraagd om op basis van een veldbezoek deze mogelijke effecten te beoordelen, een werkprotocol op te stellen en – indien nodig – aan te geven welk aanvullend onderzoek vereist zou zijn. Dit laatste bleek noodzakelijk.

Uit de uitgevoerde QuickScan kwam naar voren dat nadere inventarisaties van vleermuizen en broedvogels uitgevoerd dienden te worden. Deze onderzoeken hebben in het voorjaar, de zomer en het najaar van 2025 plaatsgevonden. Het belangrijkste resultaat hiervan is de vaststelling van onder andere twee zomerverblijven en een kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en twee nesten van gierzwaluw (*Apus apus*). Hiermee staat vast dat de voorgenomen renovatiewerkzaamheden niet zonder overtreding van de verbodsbepalingen uit de (destijds) Wet natuurbescherming en de nu geldende Omgevingswet – specifiek de relevante artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving, hoofdstuk 11 – kunnen worden uitgevoerd.

De renovatie staat gepland vanaf september 2026. Dit is na afloop van het kraamseizoen van de gewone dwergvleermuis en het broedseizoen van de in het blok aangetroffen broedvogels, te weten de kauw, koolmees en gierzwaluw. Deze notitie dient als projectplan voor de vergunningaanvraag en is opgesteld volgens het format van de provincie Gelderland (september 2021).

1.2 Projectnaam

De projectnaam is Burgermeester Verstratenlaan.

1.3 Locatie

De woningen van complex 20581583 liggen aan de Burgermeester Verstratenlaan 20-26 te Beuningen.

Figuur 1: ligging complex 20703704 op een topografische ondergrond

De x,y-coördinaten van de woningen (RD Nieuw) zijn: 181650.698,430163.310

Figuur 1 toont de ligging op een topografische ondergrond.

1.4 Karakteristiek

Het complex betreft een rij van vier aaneengesloten woningen die onderdeel uitmaken van een woonwijk met overwegend laagbouw woningen en veel groen in de omgeving.

De bebouwing dateert uit 1965. Elke woning bestaat uit twee bouwlagen met een kapconstructie. De daken zijn bedekt met rode keramische dakpannen, die aan de kopgevels direct aansluiten op de spouwmuur. Halverwege het dak bevindt zich een schoorsteen zonder kraaienkap; daarnaast zijn meerdere rookafvoerkkanalen aanwezig. De dakgoten zijn rechthoekig, vervaardigd uit zink en bevestigd met beugels. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen en de kozijnen zijn afgewerkt met trespaplaten. De oostelijk gelegen kopgevel bevat opvallend grote open stootvoegen, die mogelijk toegankelijk zijn voor fauna.

De woningen beschikken over kleine voortuinen met lage begroeiing en verharde paden. Aan de achterzijde bevinden zich tuinen met gras, struiken en enkele bomen, die deels grenzen aan andere woonpercelen. In de directe omgeving komen algemene stedelijke groenvoorzieningen voor, zoals gazons, hagen en straatbomen, wat bijdraagt aan een gevarieerde leefomgeving voor vogels en vleermuizen.

Voorgevel

Kopgevel

1.5 Aanvrager

Deze aanvraag wordt verzorgd door bureau Schenkeveld te Culemborg (KvK Tiel 11042717) in opdracht van het Talen- Zuid B.V. te Nijmegen (KvK 08036469).

2. Werkzaamheden en planning

De opdrachtgevers zijn voornemens de volgende renovatiewerkzaamheden aan het complex uit te voeren:

- Voegwerk vervangen achtergevels
- Schoorsteen renovatie met dakrenovatie
- Glas vervangen incl. planmatig onderhoud buitenzijde
- Dakrenovatie van buitenaf, nieuwe dakelementen plaatsen
- Leveren en aanbrengen nieuwe zinken goten en hwa's
- Spouwisolatie 100%

De renovatie staat gepland vanaf september 2026. Dit is na afloop van het kraamseizoen van de gewone dwergvleermuis en het broedseizoen van de in het blok aangetroffen broedvogels, te weten de kauw, koolmees en gierzwaluw, en zal worden opgeleverd voor mei 2027.

3. Verbodsbepalingen

3.1 Verbodsbepaling

Voor gierzwaluw staan de betreffende verbodsbepalingen genoemd in § 11.2.2. Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten vogelrichtlijn onder artikel 11.37. (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen).

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Hier geldt alleen de leden b en d.

Voor gewone dwergvleermuis staan de betreffende verbodsbepalingen genoemd in § 11.2.3. Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn onder artikel 11.46. (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen).

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Hier geldt alleen de leden a (mogelijk maar niet waarschijnlijk), b en d.

3.2 Belang

De activiteit is nodig vanwege belang C. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

3.3 Diersoort

Er wordt voor gewone dwergvleermuis en gierzwaluw een omgevingsvergunning aangevraagd voor de overtreding van twee mogelijk 3 artikelen van de Omgevingswet (zie hierboven).

4. Ecologische inventarisatie: achtergrond

4.1 Methode

Het onderzoeksgebied is in de periode april–juli 2025 vijfmaal bezocht voor het opsporen van nesten, sporen en territoriaal gedrag van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (zoals huismus en gierzwaluw). Drie van deze bezoeken – gericht op de inventarisatie van gierzwaluwnesten – zijn gecombineerd met bezoeken voor de inventarisatie van vleermuisverblijfplaatsen.

Voor het vleermuisonderzoek is het plangebied vijfmaal bezocht tussen mei en juli 2025 en drie keer in de periode augustus–oktober 2023. De inventarisatie van vleermuizen is uitgevoerd met behulp van batdetectoronderzoek, waarbij gebruik is gemaakt van een Pettersson D-240 en een Echo Meter Touch 2 (met GPS-registratie). Een uitgebreide beschrijving van de toegepaste methode is opgenomen in bijlage 1.

4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

Zie hierboven en zie bijlage 1 en 2.

4.3 Locatie inventarisatie

Zie paragraaf 1.3.

5. Ecologische inventarisatie: resultaten

5.1 Kauw

Verspreiding

In de schoorsteen die staat op het dak tussen de woningen aan burgermeester Verstratenlaan 22-24 is een nest van kauw aangetroffen.

Aantal

In 2025 is op de locatie zelf 1 territorium/nesten geteld.

Netwerk

De kauwendichtheid in de omgeving van het betreffende complex is op basis van eigen waarnemingen normaal voor een Nederlands dorp van vergelijkbare omvang. Een raadpleging van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) toont 249 waarnemingen van kauwen in de afgelopen vijf jaar. Dit duidt erop dat de soort in Beuningen ruim vertegenwoordigd is.

Foeragegebieden, migratie- en vliegroutes

De daken zijn alleen belangrijk als nestelplek. Buiten het broedseizoen verblijven de dieren in groepen in de wijde omgeving. Voedseltochten strekken zich over vele kilometers rond het plangebied uit.

Omgevingscheck

In de omgeving is in de schoorstenen van de (particuliere) huizen in de straat, buurt en dorp nu waarschijnlijk nog voldoende alternatieve nestelgelegenheid. Dit vermindert o.a. door het weghalen of ontoegankelijk maken van gemetselde schoorstenen. De staat van instandhouding van Kauw is voor alle aspecten, verspreiding, populatie, leefgebied en toekomst, gunstig.

5.2 Koolmees

Verspreiding

Koolmezen maken regelmatig gebruik van menselijke bebouwing als broedlocatie. Ze benutten hierbij kleine openingen en spleten in gevels, dakranden, ventilatieopeningen, nestkasten en soms zelfs openstaande schoorstenen. De soort is flexibel in de keuze van nestplaatsen en past zich gemakkelijk aan in stedelijke omgevingen. Wanneer geschikte holtes beschikbaar zijn, kunnen koolmezen deze elk broedseizoen opnieuw benutten. Het dichtzetten of verwijderen van dergelijke openingen kan daarom tijdelijk invloed hebben op

broedgelegenheid, al is de soort door haar brede habitatvoorkeur in staat om doorgaans snel alternatieve nestlocaties te vinden.

Aantal

In 2025 is op de locatie zelf 1 territorium/nesten geteld.

Netwerk

De koolmeesdichtheid in de omgeving van het betreffende complex is op basis van eigen waarnemingen normaal voor een Nederlands dorp van vergelijkbare omvang. Een raadpleging van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) toont in de afgelopen vijf jaar een groot aantal waarnemingen van koolmezen. Dit wijst erop dat de soort in Beuningen algemeen en ruim vertegenwoordigd is. De instandhouding van de koolmees staat hierdoor lokaal niet onder druk; de soort profiteert bovendien van een breed aanbod aan geschikte broed- en foerageerhabitats in woonwijken. Het behouden en bevorderen van groenstructuren en nestgelegenheid blijft echter belangrijk om deze gunstige staat te ondersteunen.

Foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

Koolmezen foerageren voornamelijk in groene structuren zoals tuinen, parken, houtwallen, boomrijke straten en kleine bosjes. Ze zoeken insecten, larven en zaden in struiken en bomen en benutten daarmee vrijwel alle groenvoorzieningen in woonwijken als foerageergebied. Hierdoor beschikken ze in dorpen en steden doorgaans over een ruim en gevarieerd aanbod aan voedsel.

De koolmees is grotendeels standvogel, wat betekent dat de meeste individuen jaarrond in hetzelfde gebied blijven. Een deel van de populatie kan in de winter korte afstanden trekken of zich verplaatsen naar gebieden met meer voedsel, maar er zijn geen grootschalige migratieroutes zoals bij trekvogels.

De vliegbewegingen van koolmezen zijn kleinschalig en functioneel en verlopen voornamelijk langs groene lijnen, zoals tuinen, bomenrijen en heggen. Ze maken gebruik van deze lineaire structuren om zich veilig en efficiënt tussen broedlocaties, rustplaatsen en foerageergebieden te verplaatsen. Hierdoor vormt het lokale netwerk van groenvoorzieningen een belangrijk onderdeel van hun dagelijkse leefgebied.

Omgevingscheck

In de omgeving zijn woningen van de (particuliere) huizen in de straat, buurt en dorp nu waarschijnlijk nog voldoende alternatieve nestelgelegenheid. De staat van instandhouding van Koolmees is voor alle aspecten, verspreiding, populatie, leefgebied en toekomst, gunstig.

5.3 Gierzwaluw

Verspreiding

Gierzwaluwen zijn sterk afhankelijk van menselijke bebouwing als broedlocatie. Zij benutten smalle holtes en spleten in gevels, onder dakpannen en in andere kleine openingen die vaak vooral in oudere gebouwen aanwezig zijn. De soort vertoont hoge nestplaatsentrouw en keert jaarlijks terug naar exact dezelfde opening. In de kopgevels van het betreffende complex zijn onder de kantpannen twee actieve nestlocaties vastgesteld. Dit bevestigt dat het gebouw een directe en belangrijke functie vervult binnen het lokale broednetwerk van de gierzwaluw.

Geschikte alternatieve nestgelegenheid is schaars en nieuw aangebrachte nestplaatsen worden doorgaans pas na meerdere jaren geaccepteerd. Het verdwijnen van bestaande nestlocaties kan daardoor een directe negatieve impact hebben op de lokale populatie.

Aantal

In 2024 en 2025 zijn op de locatie twee bezette nestplaatsen van gierzwaluwen waargenomen, beide gelegen onder de kantpannen in de kopgevels.

Netwerk

De aanwezigheid van twee actieve nestlocaties duidt op het gebruik van het gebouw als onderdeel van een regionale broedkolonie. Een controle van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) toont 351

waarnemingen van Gierzwaluwen en de afgelopen 5 jaar. De hoogste concentraties zijn waargenomen rond de wijk Oude tempel en de omgeving van de Primulastraat niet ver van het projectgebied.

Gierzwaluwen zijn echter sterk plaatsgebonden aan specifieke nestopeningen, waardoor het lokale netwerk kwetsbaar is. De instandhouding van de soort in dit deel van Beuningen is daarom afhankelijk van het behoud van bestaande nestplaatsen of het creëren van hoogwaardige en tijdig beschikbare alternatieven.

Foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

Gierzwaluwen foerageren uitsluitend in de lucht en jagen op vliegende insecten. Zij maken gebruik van open luchtlagen boven dorpen, agrarische gebieden, watergangen en park- en groenstructuren. De foerageergebieden liggen verspreid rondom de nestlocatie en kunnen zich uitstrekken tot enkele kilometers van het broedgebied.

De soort kent geen vaste lokale vliegroutes; vliegbewegingen zijn functioneel en volgen voedselrijke luchtstromen of de kortste verbinding tussen nest en foerageergebied.

Gierzwaluwen zijn uitgesproken trekvogels: na het broedseizoen vertrekken zij naar Afrika, waar zij overwinteren. Hun aanwezigheid in Nederland beperkt zich tot de periode van ongeveer begin mei tot augustus.

Omgevingscheck

In de omliggende straten en woonwijken kunnen zich incidenteel aanvullende geschikte holtes onder pannen of in gevels bevinden, maar dergelijke structuren zijn schaars en niet altijd duurzaam beschikbaar. De soort is sterk afhankelijk van behoud van bestaande nestlocaties, zeker waar deze bewezen bezet zijn.

De algehele staat van instandhouding van de gierzwaluw op landelijk niveau wordt als matig tot licht ongunstig beoordeeld, en lokaal blijft bescherming van bestaande nestplaatsen essentieel om de populatie te ondersteunen.

5.4 Gewone dwergvleermuis

Verspreiding

Het onderzoek toont in 2025 in het complex zelf 2 zomerverblijfplaatsen onder de goot aan de voorgevel van het blok en een kraamverblijfplaats aan de kopgevel. De dieren die de woningen als zomerverblijfplaats gebruiken waren hier mogelijk aanwezig in aanloop naar het vormen van de kraamgroep in de daaropvolgende dagen.

Aantal

In 2023 zijn op de locatie 2 kleine zomerverblijfplaatsen van een enkel dier en een kraamverblijf met minimaal 55 individuen aangetroffen.

Netwerk

De vleermuisdichtheid in het plangebied en de directe omgeving kan op basis van eigen waarnemingen worden omschreven als gemiddeld voor een Nederlands dorp. In de NDFF zijn voor heel Beuningen in de afgelopen vijf jaar 47 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis geregistreerd. Deze waarnemingen omvatten 11 kraamverblijfplaatsen, 2 paarverblijfplaatsen en de rest zomerverblijven.

Opvallend is dat de 11 kraamverblijfplaatsen uit de NDFF veelal geen exacte locatievermelding hebben en dat geen van deze verblijfplaatsen in de nabijheid van de Burgemeester Verstratenlaan ligt. Hiermee lijkt het onderzochte woningblok een belangrijke schakel te vormen binnen het lokale netwerk van de kraamgroep van gewone dwergvleermuizen.

Foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

De daken en spouw zijn belangrijk als verblijfplek. De dieren foerageren vooral boven de straten en tuinen.

Omgevingscheck

In de omgeving lijken op de daken en in de spouwen van particuliere woningen in de straat, de buurt en de rest van de stad nog wel potentiële alternatieve verblijfsmogelijkheden aanwezig. Toch heeft het altijd de voorkeur om de bestaande verblijfplaats te behouden en te beschermen, omdat deze bewezen functioneel is binnen het lokale netwerk.

6. Effecten

6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit

Bij de spouwisolatie en dakrenovatie van de woningen verdwijnen twee nesten van gierzwaluwen, een nest van kauw en een nest van koolmees. Daarnaast verdwijnen twee zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijf van Gewone dwergvleermuis.

6.2. Effect werkzaamheden: kwantiteit

Bij de dakrenovatie van de woning op nummer 31 verdwijnen twee nesten van gierzwaluwen, een nest van kauw en een nest van koolmees. Daarnaast verdwijnen twee zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijf van Gewone dwergvleermuis.

6.3. Effect werkzaamheden: monitoren

Er zullen nog nadere richtlijnen worden opgesteld voor de planning van de mitigatiemaatregelen in de vorm van een werkprotocol. Het gaat dan om het bepalen van de precieze plek van neststenen voor gierzwaluw, tijdelijke vleermuiskasten en het plaatsen van permanente vleermuisstenen. De effecten zullen worden gemonitord. Dit zal gebeuren door [REDACTED] of [REDACTED]

[REDACTED] heeft een eigen adviesbureau te Culemborg en is (planten)ecoloog, in 1984 gepromoveerd aan de RU te Utrecht. Hij voerde de laatste jaren tientallen natuurtoetsen (dikwijls inclusief ontheffingsaanvraag) uit voor grote en kleine projecten.

[REDACTED] is bioloog in 2019 afgestudeerd aan Hogeschool Utrecht en sinds 2018 werkzaam bij bureau Schenkeveld.

7. Maatregelen

Soort	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	n.v.t.	8 kasten < 200 m	1 september	4 kraamverblijf/ zomerverblijfstenen en 4 zomerverblijf stenen
Gierzwaluw	Werken na broedperiode	n.v.t.	n.v.t.	6 neststenen
Kauw	Werken na broedperiode	n.v.t.	n.v.t.	Schoorsteen behouden
Koolmees	Werken na broedperiode	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

7.1 Preventieve maatregelen

Gierzwaluw

Er vinden geen dakwerkzaamheden tussen 15 maart en 1 juli plaats.

Kauw

Er vinden geen dakwerkzaamheden tussen 15 maart en 1 juli plaats.

Koolmees

Er vinden geen dakwerkzaamheden tussen 15 maart en 1 juli plaats.

Gewone dwergvleermuis

Voorafgaand aan de renovatie worden in augustus 2026 de betreffende plekken en andere potentiële verblijfplaatsen vleermuisvrij gemaakt met het plaatsen van exclusion flaps. Na een periode van tenminste 5 dagen met voldoende warme temperatuur (minimum niet beneden 10° C) wordt gemonitord of er inderdaad geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

7.2 Tijdelijke maatregelen

Gewone dwergvleermuis

Er worden voor het tijdelijk verdwijnen van de twee zomerverblijfplekken voor 1 juni 2026 8 vleermuiskasten van het type VMT1a van Unitura aan gevels in de omgeving, die tot 1 november 2026 ongemoeid blijven, op een hoogte van tenminste 4 m opgehangen. Deze kasten worden bij voorkeur opgehangen binnen een straal van 50 meter maar maximaal binnen een straal van 200 meter van het te renoveren complex. Voor de kraamplek worden geen tijdelijke mitigerende maatregelen getroffen omdat alle werkzaamheden buiten de kraamperiode plaatsvinden. Het werk begint in september 2026 en zal opgeleverd worden voor mei 2027.

7.3 Permanente maatregelen

Kauw

De schoorstenen blijven behouden en worden aan de bovenzijde niet afgesloten, zodat de bestaande nestmogelijkheden voor de kauw volledig worden gehandhaafd.

Gierzwaluw

Ter compensatie van het verlies van twee nestlocaties worden aan de westgevel van het complex minimaal zes gierzwaluwstenen van het type GZP2 (Unitura) geplaatst. Deze voorzieningen worden op een hoogte van minimaal 3 meter aangebracht.

Gewone dwergvleermuis

In de gevels van alle vier de windrichtingen worden, op een minimale hoogte van 4 meter, in totaal vier vleermuisstenen van het type VMPPK3 (Unitura) geïntegreerd. Hiermee worden alternatieve kraamplekken binnen het complex gerealiseerd. De stenen functioneren zowel als kraam- als zomerverblijfplaats.

Daarnaast worden ter compensatie van het verlies van twee zomerverblijfplaatsen nog vier stenen van het type VM1P1 (Unitura) geplaatst in woningen binnen het blok, of – indien dit niet mogelijk is – in woningen binnen bij voorkeur 50 meter, maar in ieder geval binnen 200 meter van het projectgebied.

Plaatsing en haalbaarheid

Omdat voor de renovatie relatief veel permanente voorzieningen nodig zijn, zal in overleg met de aannemer worden beoordeeld wat technisch haalbaar is en welke locaties geschikt zijn voor het totale aantal neststenen en verblijfplaatsen. In het complex dienen uiteindelijk minimaal 4 kraam/zomerkasten, 4 zomerkasten en 6 gierzwaluwstenen te worden aangebracht.

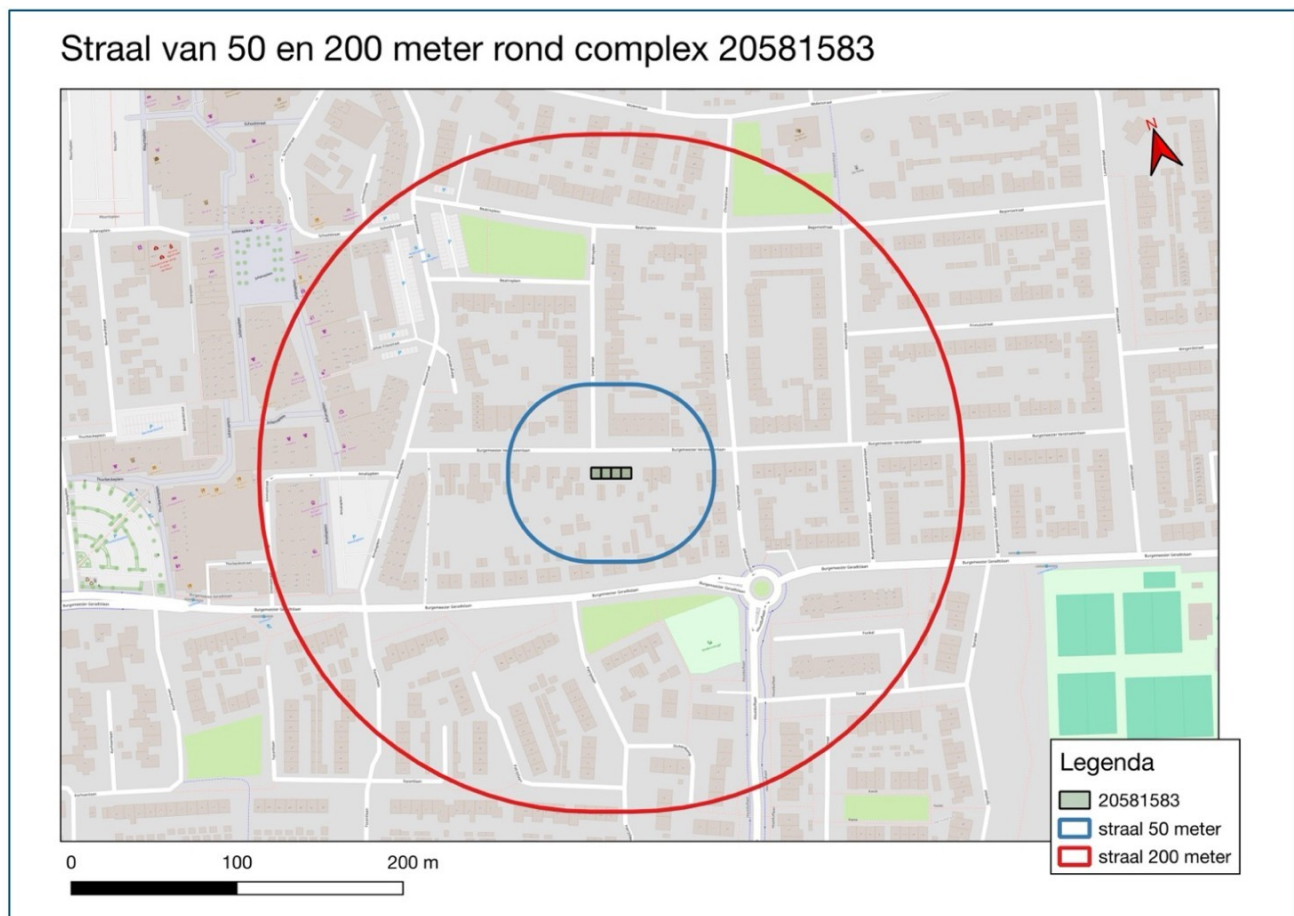
Als blijkt dat er in de gevels van het blok (drie woningen) onvoldoende passende ruimte aanwezig is, kan in overleg tussen ecooloog en aannemer worden gekozen voor alternatieve compenserende maatregelen. Mogelijke alternatieven zijn onder andere: Het gebruik van gevelbetimmering voor gierzwaluwen en vleermuizen, of het plaatsen van paalkasten. Hierbij blijft het vereiste aantal van 4 kraam/zomerplekken, 4 zomerplekken en 6 gierzwaluwstenen onverminderd van kracht.

7.4. Locatie maatregel

Gewone dwergvleermuis

Tijdelijke vleermuiskasten worden dus aan de gevels in de omgeving ($r < 50$ m of 200m) op een hoogte van tenminste 4 m opgehangen. Onderstaande figuur toont de straal van 50 en 200 meter in de directe omgeving. Permanent maatregelen worden bij voorkeur in de bebouwing zelf gerealiseerd. Bij ruimtegebruik wordt er

mogelijk voor gekozen de vleermuisstenen ter mitigatie van zomerverblijfplaatsen binnen dezelfde radius te plaatsen.

Figuur 2: ligging plangebied en woningen en een straal van 50 en 200 meter (blauw en rood omcirkeld)

7.5. Effectiviteit maatregel

Los van de aangeboden tijdelijke en permanente vleermuisvoorzieningen zijn er in de omgeving onder de dakpannen en in de spouwen van de naoorlogse woningen alternatieve nest en verblijfgelegenheid voor Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis. Vanwege de geringe kwetsbaarheid van de populatie is de effectiviteit van de mitigatiemaatregelen minder cruciaal.

7.6. Afhankelijk derden

De uitvoering van de maatregelen kan geheel in eigen beheer worden gedaan.

7.7 Uitvoering maatregel: monitoren

De tijdelijke vleermuis kasten worden voor 1 juni 2025 opgehangen en dat jaar ook gemonitord. De functionaliteit van de overige tijdelijke en permanente maatregelen zullen respectievelijk in 2027 en 2028 worden gemonitord.

8. Alternatieven

8.1 Alternatieve locatie

n.v.t.

8.2 Alternatieve inrichting

n.v.t.

8.3 Alternatieve werkwijze

Er is gekozen om de werkzaamheden pas aan te vangen na het beëindigen van de broed- en kraamperiode van de in de woningen vastgestelde soorten, en deze vóór de start van de eerstvolgende broed- en kraamperiode af te ronden. Hiermee wordt verstoring van broedende vogels en kraamkolonies van vleermuizen voorkomen.

Het verdwijnen van de bestaande nest- en verblijfplaatsen is inherent aan de aard van de werkzaamheden en kan niet worden voorkomen door middel van een alternatieve werkwijze. Compensatie wordt daarom volledig geborgd via het pakket aan permanente mitigerende maatregelen.

8.4 Alternatieve planning

De planning en werkzaamheden zijn volledig aangepast aan de functie die het plangebied heeft voor broedvogels en vleermuizen. De werkzaamheden zullen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Verder krijgen de vleermuizen enkele maanden de tijd om te wennen aan de vervangende tijdelijke verblijfsruimte. En worden de woningen vleermuisvrij gemaakt in een minder kwetsbare periode.

9. Gunstige staat van instandhouding

9.1 Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

Gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoorten van Nederland (zie o.a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis). Er zijn geen gegevens over de gunstige staat van instandhouding van de soort in Beuningen, maar deze lijkt hier niet in het geding (zie hoofdstuk 5).

Gierzwaluw

De staat van instandhouding van de gierzwaluw in Nederland wordt als matig ongunstig beoordeeld. Hoewel de populatie de afgelopen jaren relatief stabiel is gebleven, staat de soort onder druk door het verdwijnen van nestgelegenheden in het stedelijk gebied, met name door renovaties en verduurzamingsmaatregelen waarbij openingen in gevels en daken worden afgesloten. Het behoud en toevoegen van geschikte nestplaatsen is daarom essentieel om de lokale populaties duurzaam te ondersteunen.

9.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De geplande renovatie leidt tot het verdwijnen van bestaande verblijfplaatsen, waaronder mogelijk kraam- en zomerverblijfplaatsen. Dit kan lokaal afbreuk doen aan de voortplantings- en rustmogelijkheden van de soort ondanks de gunstige landelijke staat van instandhouding. Door het tijdig toepassen van volwaardige permanente mitigerende maatregelen, zoals het integreren van geschikte vleermuisstenen, wordt het verlies gecompenseerd en blijft de negatieve impact op de lokale populatie zo beperkt mogelijk.

Gierzwaluw

De geplande renovatiewerkzaamheden leiden tot het verdwijnen van bestaande nestlocaties van de gierzwaluw, wat lokaal afbreuk kan doen aan de al matig ongunstige staat van instandhouding. Omdat de soort sterk afhankelijk is van gebouw gebonden nestplaatsen, kan het verwijderen of afsluiten hiervan direct effect hebben op de voortplantingsmogelijkheden. Door tijdige en volwaardige compensatie in de vorm van geschikte, duurzame nestvoorzieningen wordt deze afbreuk echter gemitigeerd en blijft de impact op de lokale populatie zo beperkt mogelijk.

9.3 Zorgvuldig handelen

De zorgplicht wordt vervuld door het opstellen van een werkprotocol, waarin maatregelen zijn opgenomen om de effecten van de werkzaamheden zoveel mogelijk te verzachten en te compenseren voor het verlies van verblijfsgelegenheid en wel zodanig dat de gunstige staat van instandhouding niet wordt geschaad. Verder blijkt deze uit het feit dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

Tenslotte blijkt dit uit het feit dat de maatregelen in 2027 en 2028 worden gemonitord en deze ook zijn aangepast op basis van de nieuwe gegevens. De verdere tijdelijke en permanente maatregelen zullen ook in 2026 en 2027 worden gemonitord door Bram Schenkeveld of Aart Dersjant.

10. Wettelijk belang

De Omgevingswet vermeldt de condities waaronder Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen. Deze zijn dat er geen andere bevredigende oplossing is (zie hoofdstuk 8), de gunstige staat van instandhouding niet verslechtert (zie hoofdstuk 9) en dat er een bepaald wettelijk belang wordt gediend. In dit geval betreft het eerstgenoemde belang, t.w. de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Het schilderwerk zorgt dat de woningen behouden blijven en de isolatie van het dak en de vervanging van het glas maakt de woningen energiezuiniger. Dit vermindert de uitstoot van CO₂ en NO_x en dient zo het openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Doel van het project is het verduurzamen van de woningen.

Verder zorgt de asbestsanering voor een gezonder leefklimaat.

11. Literatuur

- Bij 12, 2023. Kennisdocument gierzwaluw, Utrecht.
- Bij 12, 2024. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Utrecht.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2009. Besluit Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

